

My favourite place

The dairy

In 1990 my family bought an old dairy, built in 1899 and closed as a dairy in 1961. It is situated at Hellem in Bjugn municipality at the coast outside Trondheim (see maps)

We restored the old dairy and use it today as a second home and office for our company; Scandinavian Environmental Technology AS (SET AS).

The dairy is beautifully situated right at the shore-line and is a perfect place for water sports. The family are keen windsurfers and we do sailing, kayaking and of course fishing as well.

From April to October we spend most of our week-ends in the dairy and every summer we stay for holidays and enjoy the nature and especially the fishing and crab catching.

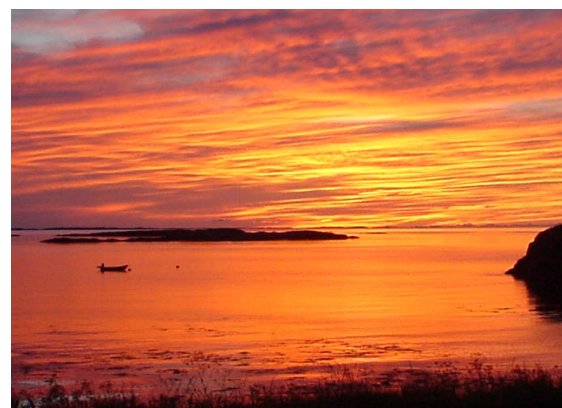

We frequently go to Tarva (a group of 365 islands out in the sea) for fishing, kayaking and hiking and can expect to meet seals, eagles and even elks on the way.

In mid-summer the sun goes down in the sea at 2345 in the evening and we can enjoy magnificent sun-sets.

Below follows an article that was printed in the Trondheim newspaper Adresseavisen in June 2000. It is in Norwegian but I include it anyway – together with some pictures that were printed together with the article. It concludes by saying that this might be a nice summer-house and also a place to retire, but that my wife would never accept to live there during winter. Now, however, we are actually living there the whole year around !!!

After the article more restoration work has been carried out and some pictures from the restoration of the boiler-room as well as the butter production hall is attached below

We have organized several international meeting in the house some pictures from such events is shown below

Prakthus i nedlagt meieri (artikkel i Adresseavisen, juni 2000)

BJUGN: Den 15 meter høye murpipa på Hellem meieri er fortsatt et landemerke på Nes og for sjøfarende langs skipsleia. Men nå er melkespann og smørkjerner byttet ut med surfebrett og himmelsenger.

Hedersgjestene til familien Ødegaard må pent finne seg i å tilbringe natten i kullbingen når de besøker det nedlagte meieriet på Hellem. Det kan de trygt gjøre. Det er nemlig lite som minner om det skjulte kulloftet i dag. Himmelsenger i alle regnbuens farger og utsikt rett ut mot skummende hav og en flott sandstrand er ett resultat av en omfattende restaurering. Hallvard Ødegaard er ekstra stolt av dette rommet.

Kullbingen

Min bedre halvdel trodde jeg var fullstendig gal da jeg begynte å pusse opp den gamle kullbingen. Rommet var nesten skjult og det så ikke ut, men jeg synes det ble ganske bra. En del av lokalbefolkningen hadde vel også sine mistanker da den ”gale” professoren fra NTNU i

Trondheim ga noen hundre tusen kroner for denne utrangerte bygningen. I dag fremstår meieriet som et av Fosens mest særpregede fritidshus - bare 12 meter fra flomålet.

Familien er interessert i windsurfing. Vi ønsket oss et hus nær sjøen. Jeg var på vei til USA da jeg kom over en liten avisannonse der det sto: Stort hus, passer for to familier, selges. Ødegaard priser seg lykkelig i dag for at han tok turen utover til Nes ytterst i Bjugn kommune. For riktignok oste det arbeid og forfall lang vei både ut- og innvendig, men bygningsingeniøren så umiddelbart potensialet. Han la nærmest inn blankofullmakt der han uansett andre bud ville by høyere i to uker. Men dette var i 1990 og lenge før prisene på fritidshus i strandkanten gikk helt over styr. Ødegaard får nesten et lottomillionær-uttrykk når han hvisker hva boligen har kostet slik den fremstår i dag; og det er godt under millionen

Boligen var stor og beliggenheten fabelaktig, men tomta var fullstendig gjengrodd og et villnis. Noen skjemmende, rustne stålinnretninger utenfor huset dro også ned inntrykket. Innvendig bar deler av huset fortsatt preg av sin historie som meieri, slakteri og vannverk. Rustne ventiler og rør i tak og vegger. Dampkjeler og smørkjerner som gikk gjennom taket. I kjelleren lå leirlaget tykt ved siden av grunnvannsbrønnen, som i sin tid var lokal vannleverandør til nabolaget.

Jeg startet med å fjerne de rustne ståltankene som hadde irritert innbyggerne her i lang tid, og vi fikk nærmest heltestatus etter det. Der etter var det å starte med å pusse opp et rom av gangen og arbeide seg gjennom huset på 500 kvadratmeter.

Den foregående eieren, også han en trondhjemmer, hadde pusset opp noen få rom. Likevel var det som starte helt fra bunnen av da Ødegaard tok fatt. I dag er huset blitt en praktfull feriebolig, ja, det er nesten blitt familiens andre hjem. Vi er her så godt som hver helg fra påske til langt utover høsten. Vi har også feiret flere nyttårsaftener i meieriet. Det hender jeg tar med meg arbeidet utover når jeg ønsker å arbeide i fred og ro.

Bildealbumet viser dessuten at professoren har lagt flere arbeidsmøter, seminarer og festlige anledninger på meieriet. Enkelte av lokalbefolkningen har antakeligvis ennå ikke kommet seg helt etter at en japansk gjest hoppet frem fra veikanten og tok bilder av forbipasserende på nattetid.

Fikk fargeråd

Hellem meieri ble bygd i 1899 og lagt ned i 1961. Flere diplomer pryder veggen i den lange smale gangen i enden av huset. Priser for godt smør signert både Gustaf V og Jon Leirfall vitner om at det er produsert prima vare på Hellem. Men som de aller fleste småmeieriene er også dette lagt ned, revet eller brukt til andre næringsformål. Få - om noen andre meierier, er tatt i bruk som feriebolig. Det skyldes nok mest størrelsen og problemer med ombyggingen. Ødegaard synes imidlertid huset fungerer utmerket som bolig, og det har ikke vært noe problem å feriere i et langvarig restaureringsprosjekt.

Størrelsen gjør at du kan pusse opp deler av huset uten hele tiden å trå i bygningsrotet. Vi har gjort mye selv, men også innhentet råd og hjelp fra fargekonsulent og snekker. De er spesielt fornøyd med fargesammensetningen som er livlig og frisk, og trolig noe mer sprudlende enn de sterile meieriveggene var. Likevel har de forsøkt å bevare det gamle og bruke panel og fargenyanser som var vanlig i tak og vegger før. Tømmerbjelkene på loftet er også trukket fram og skaper kontrast til det mer moderne.

Vannverk i kjelleren

Ødegaard viser gjerne frem huset og han går systematisk til verks. Vi er langt fra de første som får høre husets historie og fremtidige planer. Kjøkkenet er ombygd fra det tidligere meieriutsalget, der man også kunne kjøpe husgeråd. Gangen ble pusset opp i fjor. Den er ombygd flere ganger og var ikke pen, forsikrer Ødegaard. De fleste vinduene var også ødelagt eller glassene knust. Isolasjonen besto av gamle sement-treullplater. Det gamle laboratoriet er blitt et stort og trivelig bad.

Slik arbeider vi oss gjennom huset og bare aner hvor mye arbeid som ligger bak. To sønner og en hjelpsom nabosnekker har sørget for at Ødegaard ennå ikke har mistet motet. Tvert imot. Han har fortsatt planer om å gjøre noe med verkstedet som ligger midt i huset. Kanskje blir det stue nummer to eller en bar med utgang til terrassen. Her kan man nyte solen som dupper ned bak Tarva eller oppleve frådende hvitt hav i kulingen. I kjelleren har en eller annen plassert en gedigen smørkjerne. Trolig er det tatt hull i gulvet for å få den ned.

Ødegaard har nå innredet deler av kjelleren til et kombinert museum og bad i den gamle grunnvannsbrønnen. Resten av kjelleren er blitt et stort moderne bad med boblebad, badstu, dusjer etc.

På loftet ligger stolthetene på rad og rekke. Først soverommene og en loftsstue med gamle bibler, prøveflasker og meieriprotokoller i hyller langs veggene. Joda, det var ti øre for literen den gang og naboen leverte en liter melk eller tre. Artig å lese både for kjent og fremmed.

Fargerik dampkjele

I enden av huset åpenbarer det seg et stort loftsrom med et gedigent møtebord midt i rommet og en gammel rørovn i enden. Her har det vært samlet mye intelligens etter at meieritøsen flyttet ut for mange tiår siden. På terrassen i andre etasje troner den staslige murpipa 15 meter til værs. Et sjeldent godt murarbeid nesten til topps, før en annen og langt mindre nøyaktig murer tok over og fullførte verket. Pipa ender ned i en svær dampkjele i et anneks. Rommet brukes i dag til lager og verksted. Dampkjelen har Ødegaard malt i de frodigste farger, og anretningen kan svakt minne om Sesam Stasjon.

Mange har gått i den fellen at en langvarig oppussing og restaurering har tatt bort gleden ved å bo i huset, og da særlig hvis hensikten er å koble av. Men ikke for Hallvard Ødegaard. Han kan godt tenke seg å pensjonere seg i meieriet. Da må han gå minst én omkamp med sin bedre halvdel, bergenseren Turid. Hun er vant til regn, men ikke fullt så mye ensomhet som en vinter på forblåste Nes kan være. Men om sommeren er dette ferieparadisets som mange misunner dem.

TOMAS KOTHE-NÆSS

72.52.72.52 tomas.kothe-ness@adresseavisen.no

Upgrading of the boiler-room

The boiler-room was upgraded in 2011 and below you can see how it looks today including my office, a fire-place, an audio/video facility including a 3m x 2 m video screen and a fine-tool workshop – a retired man's wonder-room.

Upgrading of the butter production hall

In 2013 we upgraded the production hall where the butter was made in the old days. The room was originally filled with pipes and valves and machines and with asbestos boards in the ceiling. This was removed already from the start in 1990 and the room was until last year used as a working place (for carpentry, painting etc) and storage. As is evident from the pictures it is now become a living room – so this completes more or less the restoration of the dairy from being an industrial building to becoming a private home.

Some pictures from International Water Association (IWA) meetings at the dairy

The managing committee of the IWA Specialist Group on Particle Separation (June 1999)

The IWA Council of Distinguished Water Professionals (June 2007)

The IWA Innovation Program steering group (June 2011)